

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 41

Olsztyn, Wtorek 19 lutego 1946 r.

Rok II

Chcemy być dobrymi sąsiadami

W Pradze czeskiej rozpoczęły się polsko-czechosłowackie rokowania, dotyczące całokształtu wzajemnych stosunków.

Stanowisko Polski jest jasne i szczerze. To, co wypowiedział polski minister spraw zagranicznych Wincenty Rzymowski, wiernie odpowiada najgłębszym dążeniom naszego narodu. Jesteśmy narodem nade wszystko miłującym pokój. I pokoju tego bardzo potrzebujemy. Wiemy, że pokój jest niepodzielny, to znaczy, że i nasz własny wkład w światowy wysiłek pokojowy posiada również znaczenie decydujące.

Rozumiejąc to — Rząd Jedności Narodowej konsekwentnie realizuje nasz program pokojowy, nade wszystko dbając o zapewnienie Polsce nie tylko poprawnych, ale przyjaznych stosunków z sąsiednimi narodami.

W realizacji tego programu Rząd znajduje pełne poparcie całego narodu i to właśnie stanowi siłę naszej postawy w powojennym świecie.

Osiągnięcia polityki zagranicznej Rządu Jedności Narodowej, kontynuującego kierunek, wytyczony przez Rząd Tymczasowy, a przedtem jeszcze przez PKWN — są już olbrzymie.

Nasz sojusz i przyjaźń z naszym największym i najpotężniejszym sąsiadem — Związkiem Radzieckim — jest tych osiągnięć najdonioślejszym wyrazem.

Dotychczasowe osiągnięcia pozwalają nam przeto z pełną wiarą oczekiwać wyników konferencji w Pradze czeskiej, wiemy bowiem, że delegacja polska potrafi pogodzić i uzgodnić dwa nasze naczelnne postulaty: dążenie Polski do przyjaznych, sąsiedzkich stosunków z bratnim, słowiańskim narodem z twardą obroną słusznym i sprawiedliwym praw naszego narodu.

Chcemy być dobrymi sąsiadami i wierzymy, że wszelkie trudności zostaną usunięte, aby to osiągnąć.

Wł. M.

Polska pragnie granicy trwalej i sprawiedliwej

W Pradze rozpoczęła się konferencja polsko-czechosłowacka

Praga, 19.2 (PAP). Na otwarciu rokowań polsko-czechosłowackich w Pradze czechosłowacki minister spraw zagranicznych Jan Masaryk wygłosił przemówienie, w którym m. innymi oświadczył:

„Do rokowań przystępujemy w atmosferze przyjacielskiej. Społeczeństwo w naszych krajach przekonane jest o konieczności najściślejszej współpracy naszych państw.

Jesteśmy przekonani, że osiągniemy wyniki, dla obu państw pozytywne i trwałe. Nie trzeba szczegółowo mówić o tym, jak wielkie znaczenie dla życia gospodarczego obu naszych

państw posiada rozwiązanie sprawy komunikacji z naszego terytorium przez polską Odrę oraz polskimi kolejami do Gdyni, Gdanska i Szczecina oraz jak wielkie znaczenie posiadać może na przyszłość dla gospodarki polskiej pozyskanie czechosłowackiego zaplecza.

W odpowiedzi zabrał głos minister Wincenty Rzymowski, który oświadczył m. in., iż nadeszła pora przystąpić śmiało do przebudowy wzajemnych stosunków sąsiedzkich Polski z Czechosłowacją.

„Z wiarą w przyszłość obopólną apelujemy do zaufania i do zdrowego,

jak mówią w Polsce „chłopskiego rozsądku“.

Polska pragnie granicy sprawiedliwej i trwalej, granicy, która by nas nie tylko dzieliła, ale i wiązała. Chcemy pomiędzy naszymi krajami otworzyć wrota dla wzajemnej wymiany dóbr i usług.

Niechaj nasi uczeni, artyści, politycy i przedstawiciele życia gospodarczego spotykają się w przyjaznym i ufnym współżyciu. Takie oto są nasze cele i nasze nadzieje, które przywozimy do Pragi z bratnim pozdrowieniem od Rządu i od Narodu Polskiego“.

Po tym przemówieniu minister Masaryk podszedł do ministra Rzymowskiego, uścisnął mu dłoń i — wśród oklasków obecnych — podziękował za przemówienie.

Na zakończenie postanowiono utworzyć cztery komisje, które zajmą się całokształtem zagadnień, będących przedmiotem rokowań.

Egipt nie chce kurateli angielskiej

London, 19.2 (obsł. wł.) W Kairze powstał nowy rząd egipski z Ismail Sidhi Paszą na czele. Jednym z naczelnnych zadań nowego rządu jest przeprowadzenie rewizji umów egipsko-angielskich.

Pierwszy transport ryżu z Indii

Do Gdanska przybył transport ryżu z Indii i został przekazany luszczarni w Gdyni, która nareszcie będzie właściwie wyzyskana, ponieważ dotychczas zajęta była przemiałem jęczmienia. (PAP)

Wczorajsza wichura dotknęła całą Europę

London, 19.2. (Obsł. wł.) Burza, która wczoraj przeszła nad środkową Europą, spowodowała zawalenie się wielu zniszczonych podczas wojny domów.

W Wiedniu ofiarami burzy padły 4 osoby zabite.

Echa mordów profesorów polskich

Fotografie zdradzają działalność Gestapo

Norymberg, 19.2 (PAP). W Norymberdze prokurator radziecki Smirnow zademonstrował fotografie, pochodzące z tajnych archiwów Gestapo.

Wielkie wrażenie wywołały zdjęcia orkiestry śmierci, przygotowywanej skazancom, którzy nago maszerują na miejsce karni.

Inne zdjęcia pokazują góry czaszek ludzkich, mordowanie dzieci i kobiet. Oskarżyciel podkreśla dążenia Niemców do depopulacji narodów przez nich podbitych.

Prokurator Smirnow, mówiąc o

zbrodniach niemieckich na terenie Lwowa, poruszył sprawę wymordowania polskich profesorów przez Gestapo zaraz po zdobyciu miasta w 1941 r. z prof. Bartlem i Tadeuszem Boy-Zelenskim na czele.

Następnie Smirnow złożył Trybunałowi zeznanie dwóch więźniów, którzy byli zatrudnieni przez Niemców przy odkopywaniu ciał rozstrzelanych polskich profesorów.

Himmler w obawie kompromitacji wydał nagle rozkaz odgrzebania ciał i spalania ich.

Poprawki do procedury głosowania

Specjalna komisja Rady Bezpieczeństwa zbierze się w marcu

London, 19.2. (Obsł. wł.) Specjalnie wyłoniona przez Radę Bezpieczeństwa komisja zbierze się w marcu

dla opracowania procedury głosowania, aby usunąć trudności, jakie napotykała Rada podczas I-ej swojej sesji.

Komisja Społeczna ONZ powzięła na swym ostatnim posiedzeniu szereg ważnych uchwał, jak powołanie międzynarodowej Komisji Lekarskiej i opracowanie środków zaradczych dla walki z chorobami.

Następne zebranie Komisji Społeczno-Gospodarczej odbędzie się w maju w N.-Yorku.

Wyniki wyborów w Belgii

London, 19.2. (obsł. wł.) W Brukseli ogłoszono wyniki niedzielnych wyborów do ciał ustawodawczych.

W wyborach wzięło udział 2 miliony 700 tys. uprawnionych. Chrześcijańscy socjaliści uzyskali 92 mandaty, socjaliści — 69 mandatów, komu-

niści — 23 mandaty, liberałowie 17 unia demokratyczna — 1.

W związku z wynikami wyborów przewodniczący chrześcijańskich socjalistów (katolików) Skrywer przystąpił do tworzenia gabinetu.

Dotychczasowy gabinet z van Acker'em na czele pozostanie do czasu utworzenia nowego rządu.

Zolnierze polscy ze Szwajcarii powracają do kraju

Do Polski przybył pociąg ze Szwajcarii z 300 żołnierzami polskimi, którzy byli tam internowani po kapitulacji Francji.

Jednocześnie przybyły dary szwajcarskie w postaci medykamentów, środków opatrunkowych i odzieży.

Na cześć delegacji szwajcarskiej wydano w Warszawie przyjęcie, w którym wzięli udział ministrowie Stańczyk i Litwin. (PAP)

Decydujące narady w sprawie bloku wyborczego

We czwartek odbędą się w Warszawie doniosłe narady aktywów 6 demokratycznych partji polskich w sprawie nadchodzących wyborów.

Narady zadecydują, czy zostanie utworzony wspólny blok wyborczy stronnictw, czy też nastąpi rozbitcie jedności frontu demokratycznego.

Od 20 b. m. usuwanie Niemców z Polski

Wobec podpisania przez Rząd Polski umów z władzami okupacyjnymi terytoriów niemieckich od dnia 20 b. m. rozpocznie się akcja usuwania Niemców z terenów polskich.

Pod znakiem mordy, grabieży i terroru

Proces 23 członków NSZ w Warszawie

W Wojskowym Sądzie Okręgowym w Warszawie toczy się obecnie rozprawa przeciwko 23 członkom NSZ, oskarżonym o zbrodniczą działalność na szkodę państwa i narodu polskiego.

Akt oskarżenia wymienia na wstępie, że w okresie krwawego najazdu hitlerowskiego i okupacji faszystowskie elementy świadomie odrzuciły program walki z okupantem, wysuwając hasło walki z wyzwolenczym ruchem narodu polskiego.

Elementy te, zgrupowane w «związku jaszczurczym», przekształconym w Narodowe Siły Zbrojne (NSZ), zostały wykorzystane przez okupanta do zwalczania oddziałów partyzantycznych.

NSZ po wyzwoleniu Polski prowadziły dalej swą zbrodniczą działalność na rozkaz rządu emigracyjnego, zmierzając do zniszczenia demokratycznego ustroju Polski.

W celu przeprowadzenia aktów terroru i napadów rabunkowych NSZ utworzyły w kraju bojówki pod nazwą: „Pogotowie Akcji Specjalnej” (PAS) i bandy leśne. Akt oskarżenia wśród innych przestępstw wymienia wymordowanie 144 funkcjonariuszy M.O., wymordowanie 106 osób cywilnych i wojskowych oraz słynny napad bojówek NSZ na wieś Wierzchowiny.

Akt oskarżenia reasumując szereg faktów stwierdza, że NSZ zmieniły się na zbiorowisko pospolitych złodziei i morderców.

Na ławie oskarżonych zasiadło 22 mężczyzn i 1 kobieta, zajmujących odpowiedzialne stanowiska i wysokie stopnie wojskowe NSZ.

Wśród oskarżonych znajdują się zarówno ludzie z wyższym wykształceniem, jak i analfabeci. Większość z nich służyła dawniej w wojsku polskim, względnie znajduje się w wieku poborowym.

W pierwszym dniu rozprawy odczytano akt oskarżenia, po czym Sąd przesłuchał obwinionych, którzy przyznali się, że należeli do organizacji, jednak zaprzeczyli swemu udziałowi w mordach i rabunkach.

W drugim dniu przesłuchano głównego oskarżonego Wolanina, kpt. NSZ, z zawodu urzędnika.

Wolanin, który rozpoczął pracę konspiracyjną w 39 r. objął stanowisko szefa PAS w jednym z okręgów NSZ. Pod jego rozkazami znajdowały się bandy, które dokonały napadu na Wierzchowiny.

Wolanin, pseud. „Błyskawica», przeczy, jakoby wydawał rozkazy dokonywania rabunków i grabieży. Zdaniem oskarżonego PAS miał za zadanie zabezpieczać ludność przed bandytyzmem, prowadząc walkę z szowinistami ukraińskimi.

NSZ pozostały w konspiracji na rozkaz z Londynu. Wolanin twierdzi, że nie wie nic o funduszach organizacji. Przyznaje jednak, że każda „akcja” miała za swe zadanie dostarczenie odpowiednich sum dla organizacji NSZ.

Wolanin szefem PAS-u był do lipca ub. r. później zerwał z NSZ i nie wykonywał żadnych czynności.

W trzecim dniu rozprawy zeznał oskarżony Jaroszyński.

Jaroszyński stwierdza, że zadaniem PAS była likwidacja pracowników bezpieczeństwa, milicji, działaczy politycznych, Żydów, Ukraińców, niszczenie majątku państwowego, sianie anarchii i zamętu, nawoływanie do dezercji z wojska.

Oskarżony przyznaje, że wszystkie instrukcje pochodziły z góry, z komendy głównej NSZ.

Przegląd prasy

Obce wojska

Sprawa obecności na terytorium niektórych krajów wojsk obcych zdawałoby się powinna być zrozumiała. Wojska obce przebywają zarówno w krajach okupowanych, wrogich, jak i w krajach sojuszniczych: Francji, Belgii, Holandii i innych.

Tymczasem wielu ludzi interpretuje to powojenne zjawisko fałszywie.

«Życie Warszawy» pisze:

„Ciekawe, że nikt—oprócz nieodpowiedzialnych jednostek,—nie mówi o okupacji wymienionych krajów, podczas gdy w niektórych kołach za granicą i w samej Polsce należy do dobrego tonu, ba, do obowiązku patriotycznego twierdzić, iż z racji obecności oddziałów radzieckich Polska jest „okupowana”.

Przebywanie wojsk sojuszniczych we Francji, Belgii, Holandii i Polsce zależy od ostatecznego okrzepnięcia form organizacyjnych reżimu okupacji Niemiec, od definitywnej stabilizacji stosunków międzynarodowych w zwycięskiej nad faszyzmem Europie—od stabilizacji, która znajdzie swój wyraz prawny w traktatach pokojowych.

Dowództwo Armii Czerwonej z całą bezwzględnością przystąpiło do zwalczania wszelkich objawów rozluźnienia dyscypliny oraz do tępienia maruderów.

I każdy bezstronny obserwator przyzna, że w ostatnim czasie stosunki pomiędzy żołnierzami radzieckimi a ludnością polską znacznie się polepszyły. To zaś, że jeszcze tu i ówdzie wymaga ulepszenia, zostanie przy obopólnej dobrej woli ulepszone».

Pobyt wojsk obcych jest zjawiskiem przejściowym — kończy «Życie Warszawy».

„Stopniowo, w procesie rozmów konferencyjnych i kongresów, świat zwalcza opory i organizuje nowy, powojenny ład. Rozwiązane są różne problemy: zacząwszy od granicznych w Europie, a skończywszy na dalekich sprawach kolonialnych — wśród nich przyjdzie kolej i na ten, który jest przedmiotem dzisiejszego artykułu — obecności wojsk sprzymierzonych w krajach sojuszniczych”.

Musimy postępować okrutnie

Jak Frank rozumiał swoje zadania w Polsce

Na ostatniej sesji rozprawy norimberskiej prokurator Smirnow odczytał wyjątki protokołu dowództwa SS, w którym Himmler wyraził się, że «jeżeli 10 tysięcy kobiet rosyjskich padnie z wycieńczenia przy budowie bunkru lub okopów dla armii niemieckiej—to nie jest ważne. Ważne jest tylko to, aby robota była wykonana, a obojętnie przez kogo i ilu ludzi przy tym zginie».

Prokurator mówi, że Frank zapytany ongiś, jaka jest różnica między generalnym gubernatorstwem a protektoratem, odpowiedział na przykładzie: «W Pradze Czeskiej wywiesiliśmy czerwone alisy o mającym nastąpić straceniu 7 Czechów. Gdybym to samo miał zrobić w Polsce, nie starczyłoby papieru na plakaty. Musimy postępować okrutnie».

Zaginęły ważne dokumenty

Tajemnica bomby atomowej trudna do utrzymania

W Ottawie, w jednej zagranicznej placówce skradziono ważne dokumenty. Jak słychać, chodzi tu o wiadomości, dotyczące energii atomowej. W Kanadzie w związku ze zniknięciem ważnych dokumentów, utworzono specjalną komisję, która energicznie prowadzi dochodzenie. Zatrzymano kilka podejrzanych osób.

Prem. Kanady Mackenzie-King jeszcze w listopadzie roku ubiegłego informował prezydenta Trumana pod-

czas konferencji w sprawie energii atomowej o wzmożonej działalności szpiegowskiej.

Obecnie o przebiegu śledztwa w sprawie zniknięcia dokumentów prezydent Truman jest stale informowany.

Rozpowszechniajcie
Wiadomości Mazurskie

X BOGUMIL LINKA

MECZENNIK ZA SPRAWĘ POLSKA

Linkę zamierzałam uczcić wspomnieniem w rocznicę jego śmierci, która przypada 20 marca. Zmuszona okolicznościami—czynię to wcześniej.

Dnia 16 r. ub. w związku z otwarciem przez Instytut Mazurski Wystawy Pamiątek Druków Plebiscytowych, związanej z osobą Linki, odbyło się w Olsztynie uroczyste mianowanie ulicy imieniem tego niezapomnianego działacza i bohatera.

Władze miejskie przeznaczyły na ten cel ulicę, a raczej wiejską drogę, wiodącą od Alei Wojska Polskiego nieopodal cmentarza, gdzie złożono doczesne szczątki Linki, w stronę lasu.

Otóż u zbiegu Alei i owej ulicy uroczyste po przemówieniu Leyka-Różyńskiego, prezesa Mazurskiego Związku Ludowego (powstałego w 1919 r.) zawieszono białą tablicę, na której wypisano czworonymi literami: ulica Bogumiła Linki.

Mimo, że na łamach czasopism niejednokrotnie wspomniano to naz-

wisko — wiele osób zastanawia się nad tym, kim był ów człowiek, którego w Wolnej Polsce uczczono.

I otóż — jak sobie tłumaczą niektórzy mieszkańcy okoliczności i jak informują obcy: „...Linkę to sławny belgijski socjalista”.

Należy położyć kres podobnym bredniom,

Bogumił Linka z Wawroch, Mazur z krwi i kości, należał do grona tych patriotów, którzy w końcu XIX wieku stanęli na czele ruchu polskiego w południowej części b. Prus Wschodnich.

Był on jednym z założycieli Mazurskiego Związku Ludowego, „Gazety Ludowej”, członkiem Rady Narodowej Banku Ludowego w Szczytnie, wreszcie członkiem Rady Ludowej.

Kiedy po zakończonej pierwszej wojnie światowej na kongresie pokojowym w Wersalu w 1919 r. uchwalono, by ludność Warmii i Mazurów, sama orzekła, czy chce należeć do

Prus, czy do Polski, Linka zaciągnął się do najgorętszych rzeczników sprawy polskiej. Oto czytamy na łamach „Mazura” po jego pogrzebie:

«Stoiny nad grobem człowieka, który za sprawę polską przecierpiał wiele, bardzo wiele. Obrzucano go wyzwiskami, podburzano własnych rodaków przeciwko niemu, okrzyczano go w obozie wrogim, jako zdrajcę. Nie lękał się Bogumił Linka niczego. Śmiało stał na straży sprawy, którą za świętą, sprawiedliwą i zbawienną dla ludu mazurskiego uważał».

Gdy Polska w wyniku pierwszej wojny światowej odzyskała niepodległość, wyjechał wraz z towarzyszami do Warszawy, po tym do Paryża, gdzie w obecności prezydenta Stanów Zjednoczonych Wilsona upomniał się o prawa polskie na Mazurach.

Kiedy delegacja powróciła do Olsztyna, została wtrącona do więzienia (Linka i dwaj Zapatkowie) Na rozkaz francuskiego marszałka Focha po trzech miesiącach zwolniono więźniów.

Dnia 21 stycznia 1919 r. przybył Bogumił Linka na zebranie Rady Ludowej w Szczytnie. Przemawiał, przemawiał gorąco za Polską. Na salę wtargnęła rozbewstwiona banda niemiecka. Palkami żelaznymi, debowcami opatrzonymi w gwóźdź, w okrutny sposób bandyci niemieccy obili walego, steranego więzieniem działacza polskiego. Nawpół żywego odwieziono do szpitala w Olsztynie, gdzie po dwumiesięcznych męczarniach żywota dokonał.

Na łożu śmierci wierzył jeszcze, że ukochana Polska przyjdzie na Mazury...

I po zgonie nie dali mu wrogowie spokoju. Podczas pogrzebu zakłócając powagę uroczystości, nazajutrz zastano grób ogolony z wieńców, zbezczeszczone. W jakimś czasie po tym zniwelowano mogiłę tak, że jej dziś odszukać nawet nie można było.

Niechaj więc imię patrioty polskiego, Mazura Bogumiła Linki, nie będzie obce żadnemu Polakowi, zwłaszcza Polakowi na ziemi Warmijsko-Mazurskiej.

Emilia Sukertowa-Biedronia

Z I E Ń
LSZTYNA

Tramwaje czy trolleybusy?

Zagadnienie komunikacji miejskiej w Olsztynie

Wala się domy

Przeglaliśmy kilkakrotnie, że w mieście przedwojennym resztki murów i zniszczonych domów będą poważnym niebezpieczeństwem, o ile władze kompetentne przystąpią do rozbiórki i wglądnięcia reperacji uszkodzonych budyn-

Wczorajsza wichura, która zniszczyła kilka dni gwałtownych wiatrów temperatury, spowodowała serię katastrof budowlanych.

Wczoraj runął mur spalonej karczmy na ul. Mrongowiusa, nie porażając, na szczęście, ofiar wśród przechodniów.

Runęły również nadwątlone budynki przy ul. Krótkiej, Zeromskiego, przy Partyzantów i 1-go Maja, u wylotu ul. Stalina i Mickiewicza, ul. Pieniężnego i Lisewskiego.

Wyzwalają nam podobne wypadki w innych dzielnicach miasta, co pociąga za sobą uszkodzenie przewodów elektrycznych i telefonicznych.

W związku z tymi faktami ponownie nasz apel: burzyć lub remontować niebezpieczne mury.

Zmiana rozkładu jazdy

Od dnia 18 lutego r. b. D. O. K. P. Olsztyn odwołuje nocną parę pociągów Nr. 1582/1591 i 1592/1581 komunikacji Olsztyn - Białystok, odchodzących z Olsztyna o godz. 16 m. 50, przychodzących do Olsztyna o godz. 7 m. 20.

Uruchamia się natomiast dzienna parę pociągów Nr. 1584/1593 i 1583/1584 z postojami na wszystkich stacjach, w/g następującego rozkładu:

Olsztyn odjazd 7 m. 20, Białystok przyjazd 19 m. 23.
Białystok odj. 7 m. 50, Olsztyn przyjazd 20 m. 13.

Teatr wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 18. 30 komedia muzyczna Montgomery'ego „Cały dzień bez kłopotów”.

Kino „Polonia”

Film produkcji amerykańskiej „Ucieczka z niewolności”.

Kino „Mazur”

Film polski p. t. „Kochaj tylko mnie”.

czy złożyłeś ofiarę
POMOC ZIMOWA?

Braniewo otrzymało prąd elektryczny

Nowy Ośrodek Zdrowia podniesie zdrowotność miasta

Braniewo może się poszczycić nowym osiągnięciem, tak koniecznym do podtrzymania zdrowotności mieszkańców. Oto zorganizowano staraniem lekarza powiatowego dr. Burewiczyńskiego Pow. Ośrodek Zdrowia. W tym celu wzniesiono w mieście nowe i przestronne sąsiedztwo tej placówki, która prowadzi dwie oddziały: przeciwweneryczną i ogólną. Ta ostatnia r. ztacza opiekę również nad matką i dzieckiem. Łącznie z tymi oddziałami szpitalnym chorób zakaźnych stanowi to poważny zaczątek szpitalnictwa w powiecie. W najbliż-

Zagadnienie komunikacji miejskiej posiada dla Olsztyna kapitalne znaczenie.

Olsztyn jest miastem rozległym, otoczony jest szeregiem osiedli willewskich, liczy już około 40 000 mieszkańców. Bez rozwiązania zagadnienia komunikacyjnego nie może być mowy o normalizacji życia w mieście.

Niedawno donosiliśmy, że wozy tramwajowe zostały przeciągnięte z

remizy przy Al. Wojska Polskiego — jak nas wówczas informowano — do warsztatów reperacyjnych. Tymczasem, jak się dowiadujemy, remont ich nie jest jeszcze rozpoczęty.

Poza tramwajami drugą gałęzią komunikacji miejskiej, rozpowszechnioną przed wojną w Olsztynie, były trolleybusy.

Pewna ich ilość ocalała. Stoją one na terenie Gazowni przy ul.

Ogrodowej. Razem 11 wozów w różnym stanie zniszczenia. Informujemy się o ewentualnych możliwościach uruchomienia trolleybusów.

Inż. Zawadzki z Dyrekcji Z.E.O.M. twierdzi, że 4 lub 6 wozów dałoby się uruchomić w niedługim stosunkowo terminie, gdyż nie wymagają większego remontu.

Gorzej natomiast przedstawia się sprawa z naprawą górnej sieci trolleybusowej, koszt remontu tej sieci jest prawie czterokrotnie wyższy, niż tramwajowej.

Inż. Zawadzki wyraża przeświadczenie, że prawdopodobnie brak funduszy na ten cel jest dla Zarządu Miejskiego główną przeszkodą w przedsięwzięciu uruchomienia trolleybusów.

Dodatkową trudnością w uruchomieniu trolleybusów jest brak odpowiednich fachowców, gdyż technika prowadzenia i obsługi wozu trolleybusowego jest inna, niż samochodu.

Mając na uwadze powyższe trudności nasi informatorzy nie roszą bliskiego terminu uruchomienia trolleybusów i wyrażają pogląd, że wcześniej zapewne ruszą — tramwaje.

Inż. Stolarczyk, dyr. Przedsiębiorstw Miejskich, zapewnia za naszym pośrednictwem mieszkańców Olsztyna, że najpóźniej 1 maja r. b. tramwaje będą uruchomione.

Najmniej zdewastowaną linią, chociażby wymagającą poważnego remontu, jest linia łącząca dworzec z dzielnicą nad jeziorem Długim i przechodząca przez samo śródmieście. (bies)

Zjazd Z.N.P. w Biskupcu

Przed paru dniami odbył się w Biskupcu zjazd oddziału powiatowego Zw. Nauczycielstwa Polskiego. Z. P. N. pow. reszelskiego liczy obecnie 4 ogniska miejskie i 1 wiejskie.

Na zjazd przybyli z terenu prawie wszyscy nauczyciele w liczbie około 50 osób. Zjazd zajął prezesa oddziału ob. Wronka. Powitał Zjazd starosta Watras, życząc mu owocnych obrad, po czym przemawiali przedstawiciele stronnictw i zaproszeni goście.

Poza sprawami statutowymi przedmiotem obrad były liczne bolączki

szkolnictwa, jak brak książek, pomocy naukowych, a niejednokrotnie i opału.

Podczas dyskusji nad sposobami zaradzenia tym brakiem zaapelowano do starosty, aby poparł słuszne dżydaty szkolnictwa. W odpowiedzi starosta przyrzekł w granicach możliwości jak najdalej idącą pomoc.

Zjazd powziął szereg uchwał, zmierzających zarówno do polepszenia warunków nauczania, jak i poprawy bytu materialnego nauczycielstwa. M. K.

Działalność TZP uzgodniona z Urzędem Wojewódzkim

Z dniem 11 bm wojewoda przejął zwierzchni nadzór nad organami Tymczasowego Zarządu Państwowego na terenie województwa Warmijsko-Mazurskiego

W związku z tym do obowiązków T. Z. P., oddział w Olsztynie, należeć będzie ściśle uzgadnianie planów działalności TZP, oraz przedstawianie do aprobaty wojewody zarządzeń TZP o charakterze normatywnym i mających zasadnicze znaczenie dla ogółu ludności.

TZP uzgadniać będzie również wszelkie instrukcje i zarządzenia o realizacji w praktyce zakazu wywozu mienia z terenu województwa.

Również kierownicy powiatowych oddziałów TZP będą mieli obowiązek informowania starostów powiatowych, jako szefów administracji powiatowej, w sprawach zasadniczych, wynikających z wykonania zarządzeń władz zwierzchnich, oraz uzgadniania z nimi wytycznych, co do działalności o charakterze lokalnym.

Ścisła współpraca TZP z organami zwierzchnimi Administracji Publicznej unormuje niewątpliwie stosunki na odcinku gospodarki mieniem poniemieckim i należy jedynie wyrazić żal

z powodu tak późnego nawiązania kontaktu między władzami, co spowodowało wiele trudności w dotychczasowym przeprowadzaniu akcji osiedleńczej. (B)

W stolicy kraju jezior tylko jedna waga do rozdziału ryby

Mazurska Spółdzielnia Rybacka w działalności swojej wykazuje ostatnio znaczne ożywienie.

W ubiegłym tygodniu codziennie, w różnych porach dnia, przed Maz. Spółdz. Rybacką zajeżdżały samochody ciężarowe, wyładowując skrzynie, pełne ryb. Niestety, z rozdziałem ich jest gorzej.

Jedyny sklep Maz. Spółdzielni Ryb. na rogu Starego Rynku i ul. Św. Barbary obsługuje i zaopatruje w rybę cały Olsztyn.

Sklep ten posiada jedną tylko ekspedientkę i jedną wagę. W tym stanie rzeczy o sprawnej obsłudze Olsztyna w rybę oczywiście nie może być nawet mowy.

Nie znaczy to bynajmniej, aby sklep źle pracował. Przeciwnie — należy stwierdzić, że mimo wszystko wydaje się dziennie około 2000 kg. ryby w porcjach jednokilogramowych.

Aby Olsztyn mógł być należycie zaopatrzony w rybę — co mu się słusznie należy — trzeba powiększyć aparat rozdzielczy, uruchamiając dodatkowe punkty rozprzedaży, zaopatrzone w dostateczną ilość wag i personelu.

Jak słychać, połowy ostatnio dopisują. Ryby jest dość, podobno — nawet na eksport. Równocześnie zaś aprowizacja Olsztyna jest niedostateczna, niewątpliwie gorsza, niż miast w województwach centralnych.

W tych warunkach ryba powinna być podstawowym produktem żywnościowym dla pracującej ludności. W Olsztynie, w stolicy kraju je-

zior, należy uczynić wszystko możliwe, aby zapewnić ludności rybę tanio i łatwo do nabycia. (bies)

SLUCHANY RADIA

Warszawa I na fali 395,8 m

Wtorek 19 bm — 16,00 „O korszaku Palemonie”, 16,20 recital skrzypcowy, 17,00 audycja wojskowa, 17,15 „Postawa społeczna czy estetyczna”, 17,30 koncert muzyki lekkiej, 18,20 kwartet smyczkowy, 19,15 skrzynka poszukiwania, 19,40 dziennik, 20,00 koncert orkiestry symf., 20,45 turniej recytacji, 21,00 aud. dla Polaków zagr., 21,30 skrzynka poszukiwania, 22,00 transmisja z Krakowa, 22,45 ost. wiad., 23,00 muzyka taneczna, 23,25 skrzynka poszukiwania, 24,00 hymn.

Sroda 20 bm — 6,55 hymn, 7,00 dziennik, 7,15 muz. z płyt, 8,00 dziennik, 12,10 dziennik, 12,25 pieśni Panikiewicza i Fremana, 12,50 skrzyn. poszukiwania, 13,05 audycja dla dzieci, 13,30 aud. dla Polskich Sił Zbrojnych zagr., 16,00 aud. ludowa „Zaloty”, 16,20 koncert muzyki lekkiej, 17,15 fragment komedii Molliera „Mieszczanin szlachcicem”, 17,30 recital wiolonczelowy, 18,20 aud. chopinowska, 19,15 skrzynka poszukiwania, 19,40 dziennik, 19,55 koncert Małej Orkiestry P. R., 21,00 aud. dla Polaków zagr., 21,30 skrzynka poszukiwania, 22,00 audycja rozrywkowa, 22,30 10 minut prozy, 22,45 ost. wiad., 23,00 koncert z płyt, 23,25 skrzynka poszukiwania, 24,00 hymn.

Młodzi traktorzyści stają do pracy

Zakończenie kursu w Trauciku pod Olsztynem

W dniu wczorajszym zakończono wykłady na kursie traktorzystów, zorganizowanym przez Olsztyński Oddział Państw. Przedsięb. Traktorów i Maszyn Rolniczych.

Świadectwa ukończenia kursu otrzymało 160 osób. Siedmiu kursistów, jako specjalnie celujących, otrzymało specjalne nagrody pieniężne.

Kurs odbywał się w majątku państwowym Traucik pod Olsztynem, gdzie też odbyła się skromna uroczystość zakończenia kursu i wręczenia świadectw i nagród.

Do zebranych przemówili: w imieniu Dyrekcji kierownik kursu inż.

PRZETARG. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na roboty remontowo-budowlane dworca zachodniego w Olsztynie.

Składanie ofert w podwójnych zalakowanych kopertach do godziny 12-ej dnia 21 lutego w gmachu Dyrekcji Olsztyn w holu do skrzynki ofertowej.

Slepe kosztorysy i informacje otrzymać można w gmachu Dyrekcji pokój Nr. 241 a.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Dyrektor Kolei Państwowych. (197)

Smolki, oraz zastępca naczelnika Wojewódzkiego Wydziału Aprowizacji i Handlu, ob. Baran, życząc absolwentom kursu owocnej i pożytecznej pracy.

W odpowiedzi zabrał głos prymus kursu ob. Ejdrygiewicz, zapewniając że nowi traktorzyści rozumieją oczekujące ich zadania, i dołożą wszelkich starań, by im należycie sprostać.

Ob. Ejdrygiewicz wyraził też serdeczne podziękowanie dla dyrekcji PPT i MR w osobie kierownika kursu inż. Smolskiego i zastępcy ob. Chabowskiego za zorganizowanie kursu, oraz wykładowcom inż. Leźniewskiemu, por. Wysockiemu i ob. Piłatowi za ich trud i poświęcenie.

Wyrażono też wdzięczność dziejeściu instruktorom nauki jazdy oraz nieustrudzonej kierowniczce gospodarczej ob. Chabowskiej.

„Sroda” nie odbędzie się

Walne zebranie Tow. Muzycznego w dniu 10 b.m. uchwaliło zorganizować „Srody” muzyczne i literackie.

W najbliższą jednak środę dn. 20 b.m. spowodu trudności technicznych wieczór muzyczny nie odbędzie się.

O terminie rozpoczęcia wieczorów śródowych nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Nagrodami wyróżnieni zostali następujący słuchacze: ob. ob. Ejdrygiewicz, Nowakowski, Gunkowski, Janik, Kubacz, Lojewski i Spiewak.

Na zakończenie odśpiewano „Rotę” oraz szereg aktualnych piosenek o kursie, ułożonych przez słuchaczy. Jeden z absolwentów recytował okolicznościowy wiersz. Wspólny obiad zakończył uroczystość rozdania świadectw.

Już z dniem dzisiejszym absolwenci zostaną skierowani na stacje traktorowe.

Nowy zastęp traktorzystów, świeżo przeszkolonych, stanowić będzie niewątpliwie poważny wkład w wiosenną akcję siewną, której powodzenie posiadać będzie tak decydujące znaczenie dla rozwoju naszego województwa. J. W.

Sport w skrócie

Lekkoatletyka amerykańska szczyty się słusze tym, że pokonała wojnę. W okresie od 1941 r. amerykańscy zawodnicy uzyskali 7 rekordów światowych. Oto kilka z nich:

Steers w skoku wzwyż osiągnął 2 m. 10 cm., Walcott przebiegł 110 m. przez płotki w czasie 13,7 sek., Warnerdam skoczył o tyczce 4.77. Fenomenalnym wyczynem jest rekord Kenziena w rzucie oszczepem 80.22 m.

wym momencie — z uderzeniem godziny czwartej.

Wszystkie te walory komedii zostały doskonale wykorzystane i podkreślone przez reżysera, Artura Młodnickiego, który nadał sztuce właściwe tempo. Na przestrzeni całych trzech aktów nie ma ani jednej dłużyzny, ani jednego zbędnego epizodu. Węzły intrygi zacierają się ze sobą naturalnie, żeby nie powiedzieć samorzutnie.

Niektóre fragmenty zmontowane są tak doskonale, że robią na widzu wrażenie improwizacji — określenie, które w danym wypadku należy utożsamiać z najwyższym uznaniem. Komizm sytuacyjny wyzyskany jest bez reszty: momenty «krótkich śpięć», w które obfituje sztuka, opracowane do najdrobniejszych szczegółów i kapitalnie zagrane, pobudzają widownię do bezustannego śmiechu.

W ogólnej ocenie wysuwa się na czoło praca zespołowa, wspólny wysiłek całego zespołu, co nie znaczy bynajmniej, aby si ostród wykonawców nie wybijali się niektórzy szczególnie starannym i trafnym ujęciem poszczególnych postaci sztuki.

Dotyczy to zwłaszcza Kurnakowicza (Ralston), Młodnickiego (Bob Bennet) i Igara (Dick Donnelly), którzy potrafili nadać swoim rolom własny ton i styl. Poza tym na doskonałą obsadę sztuki złożyli się: Karasinski (Van Dusen), dyr. Wolicki (pastor Doron),

RUTYNOWANEGO
buchaltera-bilansisty
poszukuje
CENTRALA
Produktów Naftowych
Oddział OLSZTYN
ul. Franciszkańska 11 p
Natychmiastowe zgłoszenia
od godz. 8-ej do 15-ej. (194-2)

OGŁOSZENIA DROBNE

UWAGA. Warsztat szewski Chajnowski ul. Dworcowa 9, wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres szewstwa, po cenach przystępnych. (191)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Warszawa—Praga na nazwisko Jesionowski Mieczysław. (192-2)

ZAGUBIONO pas 12½ mtr × 60 mm dnia 4. II. 46 r. Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot za nagrodę. Ul. Północna 8, inwalida Zentek. (196)

2 GONCOW poszukuje Urząd Informacji i Propagandy w Olsztynie, ul. Stalina 1. Mogą być chłopcy w wieku 14—16 lat. (195-2)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną przez R. K. U. w Ostrołęce, na nazwisko Jaroszek Kazimierz. (193-2)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie wojskowe, wydane przez R. K. U. w Olsztynie, na nazwisko Sasin Stefan. (194-2)

POSZUKUJE 5 cioletniej Zaczek Jadwiga wiośny jasne kręcone, oczy niebieskie, lewą ramię sparzone (blizna). Nazwiska nie znamy, zapewne panią imiona rodzeństwa Zdzisława, Jasi, Marysi. Marzec—kwiecień 1946 r. było w szpitalu w Heilsbergu, nasładowo ślad dziecka zaginał. Rzeczono widziano w Olsztynie. Wiadomość: Olsztyn, Stalina 9, Polski Czerwony Krzyż. (176)

CAŁY DZIEŃ BEZ KLAMSTWA

Komedia muzyczna Montgommere'go w Teatrze im. St. Jaracza

Wszelkie widowisko teatralne jest z natury swej niezmiernie skomplikowanym przedsięwzięciem, albowiem powstaje ze współpracy wielu dziedzin sztuki i techniki. Wystawienie komedii muzycznej stanowi jednak bezsprzecznie najbardziej skomplikowane przedsięwzięcie.

To też zapowiedź komedii J. Montgommere'go „Cały dzień bez kłamstwa” w ujęciu muzycznym przyjęliśmy z ciekawością i... z niedowierzaniem: czy aby nowy element muzyki nie rozsądzi nam sztuki i nie zmieni jej charakteru, a przede wszystkim — czy pracujący naprawdę w «pionierskich» wciąż jeszcze warunkach zespół sprosta dodatkowym trudnościom technicznym.

Sobotnia premiera rozwiła nasze obawy, dając dowód co może osiągnąć praca, zespół i prawdziwe oddanie dla sprawy teatru, a zarazem, jak ważną rzeczą w widowisku jest jego strona fabularna, tematyczna.

Sztuka Montgommere'go, aczkolwiek stara i związana ze środowiskiem amerykańskim, jest i będzie aktualna zawsze i wszędzie tam, gdzie kłamstwo stanowi organiczną funkcję psychiki człowieka. Potępiamy kłamstwo i brniemy w nim dalej, walczymy o prawdomówność i sami

klamiemy. Aż w końcu dochodzimy do tego, że spędzenie jednego dnia bez kłamstwa jest dla nas nadludzkim wysiłkiem, sprzecznym z naszą naturą, wywracającym na nice cały porządek rzeczy.

Komedia nie sili się wskazać przyczyn tego stanu i dróg, jakie zen wiodą, stwierdza jedynie, że przyczyny tkwią głęboko, tak głęboko, że nawet programowo i zasadniczo prawdomówny człowiek, jakim jest bohater komedii Bob Bennet, powraca z ulgą do kłamstwa.

To zwycięstwo kłamstwa stanowi pointę sztuki i ukoronowanie jej satyry. Publiczność doskonale rozumie o co chodzi i bawi się wybornie.

Sztuka odznacza się wyjątkowym nerwem scenicznym. Rzadko zdarza się widzieć utwór o równie konsekwentnym i logicznym rozwoju intrygi. Wszystko zmierza tu do jednego celu i obraca się dokoła jednego tematu

Wartka akcja narasta konsekwentnie przez całe 3 akty, napięcie dramatyczne wzmagają się bezustannie i pociągają za sobą widownię, która sama zaczyna śledzić z przejęciem wskazówki zegara. Rozładowanie napięcia następuje dopiero w finałowym momencie — z uderzeniem

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, ogłoszenia ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolporterskich. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.